

n ě m u, před sborový soud, který má opatrovníka zříditi, a zmistňuje se tu tedy c e l ý příslušný právní poměr, nikoli jen jedna jeho stránka. O podobný spor, jak již dovozeno, jde i v tomto případě a tu byl v rozhodný den 26. února 1919 podle Šu 2 zák. ze dne 24. dubna 1874, čís. 49 ř. z. soudem, povolaným ke zřízení společného opatrovníka, obchodní soud vídeňský, neboť žalovaná akciová společnost měla tehdy nesporně sídlo ve Vídni a byla proto ve smyslu čl. 21 obch. zák. zapsána v obchodním rejstříku tohoto soudu. Jest tudíž vycházeti z toho, že i veškerenstvo držitelů dílčích dluhopisů mělo tehdy v duchu uvedených vládních nařízení své (fiktivní) sídlo ve Vídni, tedy na území republiky Rakouské. Pak ale měly obě strany v rozhodný den 26. února 1919 své sídlo na území republiky Rakouské a tím padá předpoklad pro použití vládních nařízení č. sb. z. a n. 173/1921 a dalších a není příčiny, by spor byl přerušen.

Čís. 3713.

Návrh na udělení lhůty k provedení důkazu (§ 279 c. ř. s.) lze podati i po průvodním usnesení.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1924, R I 272/24.)

S o u d p r v é s t o l i c e odmítl návrh žalobkyně na udělení lhůty po rozumu Šu 279 c. ř. s., protože měl býti podán před průvodním usnesením. R e k u r s n í s o u d zrušil toto usnesení a uložil prvému soudu, by jednal po zákonu a rozhodl o onom návrhu. D ů v o d y: Práví-li se v Šu 279 c. ř. s., že soud určí k návrhu v průvodním usnesení lhůtu k důkazu, jest to jen myšleno na pravidelný případ, není však vyloučeno, by takový návrh nebyl podán i po průvodním usnesení, ukáže-li se toho potřeba. Tomu nasvědčuje i § 335 c. ř. s., pojednávající o svědeckém důkazu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rozhodnutí rekursního soudu jest správné. Překážky, které mohou brániti provedení připuštěného důkazu, mohly zde býti již za jednání před průvodním usnesením, pak rozhodoval o návrhu dle Šu 279 c. ř. s. senát neb samosoudce v usnesení průvodním, aneb mohly vzejíti až při pokusu o provedení důkazu, ať již při soudu procesním nebo dožádaném, pak lze návrh ten učiniti i mimo ústní jednání u soudu procesního, po případě podle Šu 319 čís. 4 jedn. ř. i do soudního protokolu (viz o tom Neumann, komentář k Šu 279 c. ř. s.).

Čís. 3714.

Sudišti podle Šu 88, odstavec druhý j. n. není na závadu, že obchod byl uzavřen v cizozemsku, že jeden neb oba smluvníci jsou cizozemci, aniž, že ve smlouvě bylo dříve ujednáno jiné sudiště (§ 104 j. n.).

Předpis Šu 37 obč. zák. netýká se práva procesního.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1924, R I 277/24.)

Žalobu o zaplacení kupní ceny za dodané zboží zadala žalující tuzemská firma na berlínskou firmu u obchodního soudu v Praze, ježto žalovaná přijala bez námítky účty, opatřené doložkou »splatno a žalovatelnost v Praze«. Žalovaná namítla místní nepřislušnost, ježto dle korespondence, na niž se zakládala uzávěrka, umluven byl jako splniště a sudiště Berlín. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku místní nepřislušnosti. Důvody: Rekursu nelze upříti oprávnění. Jelikož spor byl zahájen u tuzemského soudu, jest otázku příslušnosti řešiti jedině dle tuzemského zákona, tudíž dle jurisdikční normy ze dne 1. srpna 1895, čís. 111 ř. zák. Zásada: »locus regit actum«, vyslovená v §u 37 obč. zák., již se první soud dovolává, nemá zde místa, neboť platí jen pro hmotné právo, nikoliv pro právo procesní. Žalobce dovozuje místní příslušnost soudu první stolice z nesporné skutečnosti, že strana žalovaná přijala fakturu, zároveň se zbožím jí zaslanou a opatřenou doložkou, že fakturní cena splatná jest v Praze a že tamtéž jest žaloby z tohoto obchodu podati, pokládá tudíž soud první stolice za sudiště pro tento spor z důvodu odstavce druhého §u 88 j. n. a to právem. Jsou-li, jako v tomto případě, předpoklady místní příslušnosti dle §u 88 j. n. splněny, nevadí, že obchod uzavřen byl v cizozemsku nebo že jeden ze smluvníků nebo oba jsou cizozemci, ba nevadí ani, že dle smlouvy mezi stranami bylo ujednáno pro spory jiné sudiště. V tomto případě ostatně při uzavření kupní smlouvy vůbec o sudišti jednáno nebylo a k ujednání nedošlo, nesporná skutečnost, že korespondence, kterou strana žalovaná v této věci s firmou »H.« v Berlíně a se žalující samou vedla, opatřena byla doložkou, že se umlouvá jako sudiště a plniště Berlín, jest dle tuzemských zákonů bezvýznamnou a nemůže pro nedostatek výslovné úmluvy stran sudiště vůbec, tím méně sudiště výhradně založiti. Jest tedy v tomto případě příslušnost dovolaného soudu první stolice dle druhého odstavce §u 88 j. n. splněna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Přisvědčiti jest názoru rekursního soudu, že předpisů jurisdikční normy použití jest na všechny spory, které zahájeny jsou před tuzemskými soudy (§ 1 j. n. a čl. I. uv. zák. k j. n.), a to bez rozdílu státní příslušnosti stran rozepře, a že předpis §u 37 obč. zák. obsahuje jen normy hmotného práva, nikoli též procesního. Správnosti tohoto názoru svědčí i předpis §u 101 j. n., připouštějící pro žaloby na cizince důvody příslušnosti tuzemské jurisdikční normě jinak neznámé. Správným jest i další názor rekursního soudu, že ani dřívějším ujednáním sudiště není vyloučeno, by později dohodou stran nedošlo ku změně této úmluvy a k založení jiného sudiště. A to se v tomto případě vskutku stalo tím, že žalobkyně zaslala žalované straně fakturu opatřenou doložkou splatnosti a žalovatelnosti v Praze, a že žalovaná, neohradivši se proti tomu, mlčky po rozumu §u 88 odstavec druhý j. n. toto sudiště schválila. Za tohoto stavu věci netřeba se vůbec obíratí tím, zda v tomto případě vskutku před založením fakturního sudiště dle §u 88 odstavce

druhý j. n. došlo platně k prorogaci soudu »Berlin-Mitte«. Nerozhodno jest též, zda rozsudek v této věci vyneseny bude v cizině vykonatelným.

Čís. 3715.

Dohoda o příslušnosti soudu (§ 104 j. n.) může se státi sice též ústně, ale jest ji prokázati v žalobě listinou, podávající o úmluvě plný důkaz (§§ 292, 293 a 294 c. ř. s.).

(Rozh. ze dne 15. dubna 1924, R I 282 24.)

Žalobce zadal žalobu na okresním soudě v L., odůvodniv místní příslušnost dohodou podle §u 104 j. n. Soud první stolice vyhověl námitce místní nepřislušnosti a žalobu odmítl, rekursní soud zamítl námitku místní nepřislušnosti. Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Jest pravda, že dohoda o příslušnosti podle §u 104 j. n. může se státi také ústně, ale § 104 odstavec první j. n. v doslovu císařského nařízení ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák. stanoví na konci výslovně, že tato smlouva musí soudu v žalobě listinou býti prokázána. Jest tedy zapotřebí listiny a listiny takové, která podává plný důkaz o tom, že »tato smlouva« byla uzavřena. Z toho plyne, že listina, není-li listinou veřejnou (§ 292 c. ř. s.), nebo zvláštními předpisy za veřejnou prohlášenou (§ 293 c. ř. s.), nýbrž, jako zde, listinou soukromou, musí býti podepsána vydatelem, neboť jen v tomto případě podávají i soukromé listiny plný důkaz o tom, že prohlášení, v nich obsažená, pocházejí od vydatelů (§ 294 c. ř. s.). Ale listina, o kterou tu jde a která žádaný důkaz podati má, totiž prohlášení, že případné spory spadají do příslušnosti okresního soudu v L., není nikým podepsána a nemění na věci ničeho, ani, že prohlášení bylo napsáno na závěrečném listu ze dne 20. prosince 1922, stranami ovšem již dříve podepsaném, ani že prohlášení bylo napsáno na této listině za souhlasu stran. Jelikož »listině« v příslušném směru nedostává se průvodnosti a tento nedostatek jinými průvody nahraditi nelze, nebylo vyhověno podmínkám §u 104 odstavec první j. n. a měl proto rekursní soud rekursu nevyhověti a usnesení prvního soudu potvrditi.

Čís. 3716.

Ustanovení §u 1155 obč. zák. nový doslov užití jest i na případy, podléhající zákonu o statkových úřednících.

Lhostejno, zda okolnosti, vyskytnuvší se v zaměstnavatelově osobě, byly nahodilé či zaměstnavatelem zaviněné.

Utrpěl-li zaměstnanec, vyhledává si nebo vykonává jiné zaměstnání, majetkové újmy a ztráty, jichž by, konaje práci u zaměstnavatele, nedoznal, dlužno tyto újmy a ztráty odečísti od toho, co si jiným za-